

Vergaderjaar 2021–2022

26 485

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Nr. 397

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 mei 2022

Hierbij bied ik, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, de antwoorden aan op de schriftelijke vragen gesteld door de leden Van Raan en Teunissen (Partij voor de Dieren) over «exportsteun uit Nederlands belastinggeld voor een omstreden project op de Filipijnen (deel 2).» Deze vragen werden ingezonden op 15 maart 2022 (Aanhangsel Handelingen II 2021/22, nr. 2863)

Tevens kom ik middels deze brief tegemoet aan het verzoek van uw Kamer om een brief over de besluitvorming aangaande het onder de exportkredietverzekering (ekv) te dekken project in de baai van Manila. Dat verzoek werd gedaan tijdens het ordedebat op 12 april (Handelingen II 2021/22, nr. 71, Regeling van Werkzaamheden). In het kader van dat verzoek kan ik uw Kamer mededelen dat ik heb besloten om in te stemmen met de acceptatie van de verzekeringsaanvraag.

Graag wil ik daarbij vooropstellen dat de Staat zich, conform het Nederlandse mvo-beleid voor exportkredietverzekering, houdt aan internationale standaarden en geen transacties verzekert met onaanvaardbare risico's voor mens, dier en milieu. Dat is dus ook hier niet het geval.

Zoals uw Kamer en verscheidene groepen uit het maatschappelijk middenveld terecht signaleerden, kent dit project risico's. Het project is in eerste aanleg op basis van Filipijnse wet- en regelgeving opgestart en was niet in lijn met internationale mvo-standaarden op het vlak van mitigatie en compensatie van natuurwaarden, inkomensderving en herhuisvesting. Dergelijke lacunes in het mitigatie- en compensatiebeleid van het project zijn sinds de betrokkenheid van Boskalis, Atradius Dutch State Business (ADSB), de Nederlandse Staat en hun internationale consultants en mede dankzij de ontvangen signalen van de ambassade en ngo's, geadresseerd of worden geadresseerd in de nog te nemen stappen zoals beschreven in het Environmental and Social Action Plan (ESAP). Het ESAP is opgesteld door de onafhankelijk opererende consultants MFC en Earth Active, en

dient door de projecteigenaar te worden uitgevoerd. ADSB neemt hierover voorwaarden op in de verzekeringspolis. Middels dit ESAP, in combinatie met de reeds genomen stappen, voldoet het project aan de internationale mvo-standaarden en daarmee aan ons nationale beleid.

De mvo-beoordeling van dit project is zorgvuldig uitgevoerd en heeft ruim anderhalf jaar in beslag genomen. Een onderdeel van de beoordeling was een *site-visit* in februari 2022 waarbij medewerkers van ADSB en het Ministerie van Financiën gesproken hebben met verschillende belanghebbenden, waaronder een aantal ngo's en de vertegenwoordigers van lokale gemeenschappen. Deze gesprekken bevestigden dat de projecteigenaar op koers ligt om het project aan de internationale standaarden te laten voldoen. Dit beeld sluit aan bij het perspectief van de Nederlandse ambassade in Manilla. De ambassade wijst op het belang van het project voor de economische ontwikkeling en werkgelegenheid in de Filipijnen. Daarbij constateert de ambassade dat de projecteigenaar aangeeft conform wet- en regelgeving te handelen en er geen sprake is van een informatiepositie bij de ambassade die leidt tot een negatief oordeel over de projecteigenaar. Het beeld dat de projecteigenaar zich inzet om het project te laten voldoen aan internationale standaarden, en daarbij actief de samenwerking zoekt met ngo's, wordt herkend. Tegelijkertijd wijst de ambassade erop dat het onontkoombaar is dat bij dit omvangrijke project sprake is van weerstand van een aantal partijen, klachten en juridische procedures. Daarbij neemt de ambassade waar dat in een aantal gevallen een oplossing is bereikt en dat in de overige zaken op basis van noodzakelijke additionele inzet naar een oplossing wordt gezocht.

Ik kan uw Kamer verzekeren dat de uitvoerder van de exportkredietverzekering, ADSB, en de onafhankelijk opererende consultants er middels monitoring op zullen toezien dat de te nemen stappen uit het ESAP ook daadwerkelijk uitgevoerd zullen worden. Tekortkomingen in de uitvoering van het ESAP die geconstateerd worden door de consultants moeten door de projecteigenaar worden geadresseerd. Vanwege de uitdagingen van het project op het gebied van biodiversiteit heeft de projecteigenaar ervoor gekozen om naast het inhuren van de internationale consultants ook advies in te winnen bij diverse instanties zoals (inter)nationale vogel- en wetlandexperts verbonden aan universiteiten in zowel de Filipijnen als daarbuiten. Ook werkt het project samen met ngo's die bereid zijn om actief mee te denken met het project.

Alles in overweging nemende heb ik voldoende vertrouwen dat milieu- en sociale schade conform internationale standaarden voorkomen, gemitigeerd en/of gecompenseerd/hersteld wordt. Het project zal daarmee voldoen aan de internationale standaarden die integraal zijn overgenomen in het Nederlandse mvo-beleid voor exportkredietverzekeringen.

De Staatssecretaris van Financiën,
M.L.A. van Rij